

KARSINOID SINDROMI

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

XAMROYEVA SHOIRA ERGASHOVNA

Annotatsiya : Karsinoid sindromi neuroendokrin o'smalarning (NETs) asoratlari bo'lishi mumkin. NETlar neuroendokrin hujayralarida boshlanadigan noyob o'smalardir. Karsinoid sindromi ko'pincha o'pkada yoki ovqat hazm qilish tizimida NET bo'lgan odamlarga ta'sir qiladi. Karsinoid sindrom belgilari diareya, qizarish va xirillashni o'z ichiga oladi.

Abstract: Carcinoid syndrome can be a complication of neuroendocrine tumors (NETs). NETs are rare tumors that begin in neuroendocrine cells. Carcinoid syndrome most often affects people with NETs in the lungs or digestive tract. Symptoms of carcinoid syndrome include diarrhea, flushing, and wheezing.

Аннотация: Карциноидный синдром может быть осложнением нейроэндокринных опухолей (НЭО). НЭО — это редкие опухоли, которые начинаются в нейроэндокринных клетках. Карциноидный синдром чаще всего поражает людей с НЭО в легких или пищеварительном тракте. Симптомы карциноидного синдрома включают диарею, приливы и хрипы.

Kirish. Karsinoid sindromi kamdan-kam uchraydigan holat bo'lib, agar sizda neuroendokrin o'smalari bo'lsa. Neuroendokrin o'smalar (NET) - bu sizning neuroendokrin tizimingizning maxsus hujayralarida boshlanadigan o'smalar.

Neuroendokrin hujayralar tez bo'linib, ko'paya boshlaganida NETlar rivojlanadi, bu esa juda ko'p miqdorda serotonin va boshqa moddalarni chiqaradigan o'smalar hosil qiladi. Bu sodir bo'lganda, sizda karsinoid sindrom belgilari paydo bo'ladi. Ba'zida karsinoid sindromi tashxisi sizda neuroendokrin o'sma borligining birinchi belgisidir.

Asosiy qism . Juda kamdan-kam hollarda, karsinoid sindromi bo'lgan odamlarda karsinoid inqirozi mavjud bo'lib, karsinoid sindromi tashxis qo'yilmasa yoki davolanmasa, hayot uchun xavfli holat bo'lishi mumkin. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, eng keng tarqalgan alomatlar:

- Bosh va bo'yinning noqulay qizarishi.
- Qorin bo'shlig'i va portlovchi, tez-tez diareya.
- Yomon hidli yog'li axlat.
- Oyoqlaringiz va oyoqlaringizning shishishi yoki shishishi. Bu yurak etishmovchiligining alomati bo'lishi mumkin. Ba'zi odamlar jinsiy aloqaga qiziqishni yo'qotishi yoki erektil disfunktsiyaga ega bo'lishi mumkin.

- Sariqlik, bu sizning teringiz va ko'zlaringizning oqi sarg'ayadi.
- Bosh aylanishi yoki zaiflik hissi. Bu past qon bosimi belgisi bo'lishi mumkin.
- Yuragingiz tez urayotgandek tuyuladi.

Agar sizda neyroendokrin o'smalari bo'lsa, karsinoid sindrom paydo bo'ladi. Bu sizning neyroendokrin tizimingizdagi gormonlarni ishlab chiqaradigan va chiqaradigan maxsus hujayralardagi o'smalardan rivojlanadigan alomatlarga ishora qiladi. Oshqozon-ichak trakti, o'pka va oshqozon osti bezida NETlar bo'lishi mumkin bo'lsa-da, karsinoid sindromi odatda oshqozon-ichak trakti yoki o'pkangizdagi NETlar tizimingizni gormonlar bilan to'ldirganda sodir bo'ladi. Karsinoid sindromni tashxislash uchun shifokorlar quyidagi testlardan foydalanishlari mumkin:

- Siydik testi: Bu test ma'lum gormonlar darajasini tekshiradi.
- Jismoniy tekshiruv va tibbiy tarix: Ko'pgina karsinoid sindrom belgilari boshqa kamroq jiddiy kasalliklarga o'xshaydi. Sog'liqni saqlash provayderingiz o'ziga xos alomatlar, qancha vaqt davomida alomatlar borligi va alomatlaringiz yomonlashayotgani haqida savollar beradi.

- Qon testlari: Bu testlar sizning a'zolaringiz va to'qimalaringiz qoningizga chiqaradigan moddalar miqdorini tekshiradi. Ko'tarilgan yoki tushib ketgan moddalar darajasi kasallik belgilari bo'lishi mumkin.

- Neyroendokrin pozitron emissiya tomografiyasi (PET) skanerlash: Ushbu test Gallium 68 dotatat deb ataladigan bo'yoq bilan neyroendokrin o'smalarini kuzatib boradi.

- Kompyuter tomografiyasi (KT) skanerlash: KT skanerlash organlar va suyaklarning 3D tasvirlarini yaratish uchun rentgen nurlari va kompyuterdan foydalanadi.

- Ultratovush: Ultratovushlar organlar va suyaklarning tasvirlarini ishlab chiqish uchun tovush to'lqinlaridan foydalanadi.

- Magnit-rezonans tomografiya (MRI): Bu sizning tanangiz ichki tasvirlarini yaratish uchun kompyuter, radio to'lqinlar va katta magnitdan foydalanadi.

- Endoskopiya: Ushbu test uchun provayder tanangizga kamera va yorug'lik bilan uzun ingichka naychani kiritadi.

Agar karsinoid sindromi alomatlari yomonlashsa, shifokoringizga murojaat qilishingiz kerak. Agar siz neyroendokrin o'smani davolayotgan bo'lsangiz, tanangizda NET belgilariga o'xshash o'zgarishlarni sezsangiz, ularga xabar bering. Ushbu o'zgarishlar sizning NET diagnostikasi bilan bog'liq bo'lmasligi mumkin va bunga ishonch hosil qilishning eng yaxshi usuli provayderingiz bilan gaplashishdir. Agar alomatlar yoki davolanishning nojo'ya ta'sirlari yomonlashsa, provayderingizga murojaat qilishingiz kerak.

XULOSA . Karsinoid sindromi kamdan-kam uchraydigan holat bo'lib, agar sizda neyroendokrin o'sma yoki NET bo'lsa. Ko'pgina hollarda, karsinoid sindromi bo'lgan odamlar allaqachon NET borligini bilishadi. Boshqa hollarda, karsinoid sindromi tashxisi odamlarning neyroendokrin o'simtasi borligini bilish usulidir. Siz NETlarni davolashingiz mumkin. Sizda karsinoid sindromi borligini bilish sizning saraton kasalligingiz bor-yo'qligini va agar shunday bo'lsa, uni qanday davolash kerakligini

aniqlashga qaratilgan birinchi qadamdir. Agar sizda karsinoid sindromi tashxisi bo'lsa, potentsial NETlarni tasdiqlash uchun tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingizdan keyingi qadamlar haqida so'rang.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Koumarianou A, Daskalakis K, Tsoi M, Kaltsas G, Pavel M. Efficacy, safety and unmet needs of evolving medical treatments for carcinoid syndrome. J Neuroendocrinol. 2022 Jul;34(7):e13174. Accessed 6/14/2023.
2. Maxwell JE, Naraev B, Halperin DM, Choti MA, Halfdanarson TR. Shifting Paradigms in the Pathophysiology and Treatment of Carcinoid Crisis Ann Surg Oncol. 2022 May;29(5):3072-3084. Accessed 6/14/2023.
3. Wolin EM, Benson Iii AB. Systemic Treatment Options for Carcinoid Syndrome: A Systematic Review. Oncology. 2019;96(6):273-289. Accessed 6/14/20